

Moje cesta k natáčení videoklipů

„S Givinarem Křížem máme čuch na to, obklopit se většími profesionály, než jsme my“

TEXT: MARTA PUŠOVÁ, FOTO: LUKÁŠ KOZEL

O tom, že spolu jednou budou tvořit, snili Jordan Haj a jeho bratranec Givinar Kříž už od jejich společného dětství. Nejdříve se potkali ve stejných kapelách (např. Peter Pan Complex, Kapitán Demo) a před lety se sešli i v režisérských křeslech. Proslavilo je především natáčení videoklipů pro známá jména české hudební scény, mají ale na kontě i pár reklam a právě píší film. Jaká byla jejich cesta za úspěchem?

K natáčení klipů se tato dvojice dostala v podstatě náhodou, když jim v roce 2016 spadla do klína příležitost dělat video pro Emmu Smetana k jejímu singlu Velvet Dress. Tuto práci tehdy narychlo odmítl režisér Jiří Maršál, kterému do termínu skočilo natáčení reklamy. Emma Smetana se tedy obrátila na svého životního partnera a jeho bratrance Givinara, slovo dalo slovo a spolupráce byla na světě. „Emma tehdy řekla, že jsme stejně chtěli zkusit točit klipy, a tak nám dává příležitost. Prý bude lepší, když si vylámeme zuby na jejím videu, než kdyby se nám to stalo s nějakým klientem. Klip pak viděli kluci z Vypsaný fiXy a na to konto od nás chtěli video také,“ vzpomíná Jordan Haj.

Od té doby režisérská dvojice natočila klipů celou řadu. Jejich talentu Vypsaná fiXa využila opakovaně, podruhé

u videoklipu k singlu Krabíčka. Nezůstali ale jediní, postupem času se přidal například Tomáš Klus s písní A pak, kde vystupuje se svojí manželkou Tamarou Klusovou, Berenika Kohoutová, Republic of Two nebo Smrtislav, došlo i na spolupráci s dnes již neexistující kapelou Mandrage a samozřejmě na další klipy Emmy Smetana. Přísloví „co je v domě, není pro mě“ zřejmě pro oba umělce neplatí, točili totiž také hned několik videí pro Kapitána Demu, s nímž oba vystupují. Na kontě tak mají více než třicet videoklipů, Jordan Haj ale skromně tvrdí, že řemeslo vlastně pořádně nezná. „Pravda je taková, že ani já, ani Givi tu práci dodneška neumíme. Spíš se dá říct, že máme čuch na to, obklopit se většími profesionály, než jsme my sami, čistě z toho filmařského hlediska. My dva jsme spíš lidi nápadů

Givinar Kříž a Jordan Haj při natáčení videoklipu

a scénářů než toho technického provedení. Myslím, že na tom pokulháváme dodnes,“ říká Haj.

Co se týče týmové práce, podle Haje se s Křížem skvěle doplňují, každého totiž na projektech baví něco jiného. „S Givim to máme každý trochu jinak v tom, co nás baví a co nás štve. Mě nejvíc štve natáčení dny. Mám hodně rád vymýšlení a teoretické plánování věcí a pak střížnu, kdy už se sedí, skládá se to dohromady a začíná to dávat smysl přímo před očima. A Givi má rád ten proces natáčení, užije si natáčení den, na tom já vlastně tolik neujíždím,“ popisuje Haj.

O nabídky nemá talentovaná dvojice nouzi, ne všechno však přijímá a z některých projektů se údajně diplomatically vymlouvá. „Náš přístup je takhle arogantní proto, že my s Givim jsme nikdy na klipech vlastně nic nevydělali. A ať už má klient sebelepší budget, my ho stejně vždycky celý dáme do toho, aby klip byl hezký, takže jsme opět na nule. Proto je pro nás důležité, abychom dělali

věci, které nás baví,“ přiznává a dodává: „Myslím, že je vyloženě kontraproduktivní, kdybychom šli do něčeho, co se nám nelíbí. Nikdy jsme na nic takového nepřistoupili, možná jednou, a pak jsme toho litovali. Protože když člověk pracuje s někým, kdo není jeho krevní skupina, nebo má něco vytvářet pro písničku, která se mu nelíbí, není vlastně schopný něčeho tak svobodného, jako je vytváření nápadů. To není matematika, to není věda, to je něco, kde člověk potřebuje, aby ho věc inspirovala, a když se to neděje, nedokážeme pro klienta vytvořit dobré video.“

Když se ale vzájemné propojení podaří, jde pak už všechno rychle. „V této fázi si s projektem začneme hrát, poslouchat text i hudbu a vymýšlíme scénář, co nejhravěji a zároveň co nejvíc v rámci toho, abychom vše zvládli, což už umíme odhadnout. Pak se postaví tým, to už u nás jsou vesměs stálice, najde se termín a to je vlastně všechno,“ líčí období před natáčením klipu Haj a dodává, že během natáčení dní už je mohou zaskočit jen

milá i nemilá překvapení. „V určité fázi toho dne se obojí stane. Je dobré, když ta nemilá překvapení nestojí příliš peněz, protože občas se můžou vyšplhat i na stovky tisíc. A ta příjemná jsou většinou taková, že najednou je třeba krásné světlo, které nikdo nečekal. Víc si ale člověk pamatuje ta nepříjemná, právě proto, že něco stojí.“

Peníze a především jejich nedostatek bývají také častým prvkem, který jim dojem z práce kazí. „Ze začátku nás bavilo úplně všechno, byli jsme plní nápadů. Ale budgety byly mizerné, nikdo na klipy nemá peníze, což já jako muzikant chápu nejlíp. Sehnat těch pár desítek tisíc je už samo o sobě hrozně náročné. Ze začátku jde lidi přemlouvat, ať mu během natáčení dají slevu nebo ho někam pustí zadarmo. Ale když pak vyhrajete například Anděla za klip, nikdo už vám tu slevu dávat nechce, a najednou všechno stojí o něco víc, zatímco ty kapely mají pořád málo peněz. Tak tady začíná taková ta fáze demotivace,“ uzavírá Haj.

JORDAN HAJ: „V HUDBĚ CÍTÍM DALEKO VĚTŠÍ SVOBODU NEŽ V HERECTVÍ“

Život se pomalu vrací do normálu, co to pro tebe po pracovní stránce znamená?

Chystám teď další singl s Emmou, protože nám ta kolaborace spolu jde – děti a singly (smích). Vždycky mám pocit, že spolu točíme takový malý film, protože to zase bude singl spojený s klipem. Tentokrát půjde o raná 70. léta, něco jako první klipy Davida Bowieho, ale střihlý s Duhovou vílou od Hanky Zagorové. Natáčel se v zrcadlovém sále na Petříně a už brzy půjde ven. A bude to ploužák!

Nemáš v plánu udělat také něco živějšího?

Mně to nějak nejde, řeším to teď i v souvislosti s mojí chystanou deskou. Hrozně bych chtěl nemít baladické album, ale nějak mi to nejde skládat. Ale možná něco pomalého, co složím, pak ve studiu zrychlíme. (smích) Jen texty moc veselé nepišu, nějak jsou smutné samy od sebe. Většinou si v hlavě představuju nějakou melodii nebo aranž, která mi nažene husinu, a většinou je v tom už nějaká klíčová věta, od které se to celé odpíchne.

Stává se ti, že saháš do šuplíku pro staré věci?

Stává. Dřív jsem měl kapelu Peter Pan Complex, která je momentálně v hibernaci, protože já se věnuju svým projektům a sólovce a kluci zase mají svoje věci. Nasbírali jsme ale hodně materiálu, který byl nahráný v demo podobě, nikdy se to však nepoužilo. A mně se hrozně chce sahat po věcech, které jsme nedokončili, a dodělat je. Ale neudělal bych nic takového bez konzultace s kluky. A vlastně bych to asi chtěl dodělat i s nimi, ale třeba pro změnu pod svým jménem na mé desce. My máme nadále

dobré vztahy, žádný vášnivý rock'n'rollový rozpad.

Zpíváš anglicky, konzultuješ své texty s někým?

Já si to vždycky napíšu, nazpívám, jsem strašně spokojený, a pak přijde Givi Kříž, který mluví anglicky pomalu líp než česky, a řekne mi, že tam mám blbosti a že kdyby to slyšel rodilý mluvčí, tak se ze mě pozvrací. To je první fáze, kdy se mi text oseká. Druhá fáze přichází ve studiu, kdy do toho kecá producent Jirka Burian, který mívá pocit, že se narodil v L.A., a ve třetí fázi přichází Alistair, se kterým to všechno konzultuju, protože je rodilý Angličan, a navíc skvělý pedagog a textař, a samozřejmě i Emma do toho mluví, té jde zas o přízvuk a intonace. Nemám to lehké. (smích) Ale je to hezké. Všichni tihle lidi ze mě totiž dělají většího dřiče, než bych od přírody byl, a to je jediné pro dobro té desky.

Má pro tebe vydání fyzické desky v době streamovacích služeb smysl?

Hrozně bych si přál mít vinyl, ale už přede mnou vím, že je to finančně úplná hloupost a nebude se to prodávat. Ale prostě ho chci z důvodů, které jsou známe například lidem, kteří čtou časopis Autor in. K cédečkům jsem si nikdy vztah neudělal, i když jsem vlastně devadesátkové dítě. To už mám větší nostalgický vztah ke kazetám, ale ty si zas lidi nemají moc kde přehrát. Takže budu mít vinyl pro pár sběratelů a pro ostatní vznikne digitální podoba alba. A z těch vinylů, které si nikdo nekoupí, udělám krásné věci, jako třeba stoleček vedle postele nebo hodiny. Když se vinyl správně nahřeje, jde i ohýbat, takže třeba i miskou na ovoce... (smích)

Pokud vím, vyrůstal jsi nějakou dobu v kibucu. Jak ses tam vlastně dostal?

Jsem ze smíšené rodiny, mamka je Češka, táta je Arab z Izraele, který sem přišel studovat medicínu a seznámil se s mámou. Když jsem byl malý, vyrůstal jsem ve Varech. V svých devíti letech jsme se odstěhovali do Nazaretu v Izraeli a tam jsem nastoupil do školy. Neuměl jsem ani hebrejsky, ani arabsky, ale naštěstí jsem se rychle naučil a rodiče mě dali do

Koncert Kapitána Dema

židovské školy. Já jsem tehdy byl svým způsobem na tamní poměry arabské mládeže zženštilý a naši si asi říkali, že bůhví jak to budu mít se sexualitou, a velice rychle usoudili, že by mi v arabské škole asi omlátili tu hlavu s dicapriovským mikádem o topení. Chvilku jsme

žili v Nazaretu a pak jsme se z rodinných a pracovních důvodů přestěhovali do Buranova číslo jedna, do města Akko na severu Izraele. Když mi bylo asi třináct, začal jsem poslouchat kapely a koketovat s herectvím. Ten umělecký balíček se ve mně pomalu začínal tvořit, což bylo

neslučitelné se životem v Akku, kde měli všichni vrstevníci vyražené zuby a vypíchnuté oči, protože po sobě od dětství házeli cihly. Takže poté, co mi ve škole ostříhali vlasy kancelářskými nůžkami, se naši rozhodli, že mi najdou jinou školu mimo město, a poslali mě do kibucu, kde tradičně žili intelektuálové a umělci a výchova tam byla extrémně liberální. Ráno místo zvonění nám hrála Imagine od Johna Lennona, chodili jsme do školy bosí a před maturitou i kouřili trávu s učiteli. Já jsem byl asi poslední generace, která zažila tuhle zlatou benevolentní éru. Byla to taková oáza míru mezi tím, co se tam dělo a děje za nepokoje. Protože když se o tom kibucovém životě, který jsem zažil, zmiňuju, pořád se někdo ošívá, že už to tak dávno nevypadá. Každopádně tam jsem nabyl mylného dojmu, že svět je jedna velká rajská zahrada, a když budeme všichni chodit bosí a zpívat o míru, tak válka nebude.

Vrátil by ses do Izraele?

Dovedu si to představit, protože kulturně mi Izrael sedí. Ale určitě bych mířil spíš do Tel Avivu. Nejsem typ člověka, který by dokázal žít na vesnici, potřebuju určitou občanskou vybavenost, i když ji možná většinu roku ani nevyužiju. Stačí mi ale ten pocit, že můžu. Čím větší město, tím líp. Já se intuitivně cítím dobře v Praze, ještě líp v Paříži a nejlíp v New Yorku.

Živíš se převážně muzikou, studoval jsi ale DAMU. Kdy došlo k té změně?

Už během studií na DAMU jsem začal s Givim zakládat kapelu Peter Pan Complex a začínal jsem zjišťovat, že to všechno, co jsem si představoval jako jasnou vizi svého života, možná nebude ta správná vize pro mě. Možná jsem nebyl stavěný na to, prožít život na čekačkách a doufat, že se někomu budu hodit do role, že budu mít dobrý den a zrovna před kamerou na castingu zazáším. V hudbě jsem cítil daleko větší svobodu než v herectví, kde jsem měl pocit, že není na mně, co předvedu, ale že se život herce odvíjí od toho, kdo mu dá jakou šanci a co se jak sejde. Takže jsem v pětadvaceti od herectví utekl, i když jsem ho měl pořád rád.

Jordan Haj a Emma Smetana – natáčení videoklipu

Má hraní i přesto u tebe pořád ještě šanci?

Herectví je teď pro mě bonus. Vlastně ho aktivně nevyhledávám, ale pokud se to někdy stane, jsem za to hrozně rád, a skoro nikdy jsem žádnou nabídku, pokud byla jakž takž normální, neodmítl. Rád si zahraju, ale už se nevidím jako herec. Naštěstí umím i něco jiného a můžu se živit věcmi, jako je hudba nebo režie. Nakonec jsem si postavil celý život na tvorbě, na kterou můžu dohlížet, kterou můžu držet ve svých rukou. S Givim točíme klipy a reklamy a teď píšeme film, což je krásná práce, je v tom svoboda, tvorba i hudba.

Jak vidíš postcovidovou budoucnost hudby?

Asi to nebude úplně populární názor, ale já mám pocit, že mimo všeho, co nám to objektivně vzalo, nám to čistě profesně dost dalo. Hrozně moc lidí, kteří se motají kolem zvuku, kamer, záznamů i kapely samotné, se například naučilo odbavit důstojné záznamy koncertů. Zpětně si možná řekneme, že to byl náročný rok, ale mělo to i svoje benefity. Možná ty následky teprve přijdou a ještě to bude hrůza. Hudba tu každopádně bude dál, možná jen v trochu jiné podobě. Já to samozřejmě nevím, ale myslím, že i živé koncerty se zase vrátí. ☒